

SPECIAL!

Lackerade högtalariådor, lämpliga för 4 tums högtalare.

Storlek 115X115 mm.

Lågt pris, endast 6:50 netto.

SPECIAL!!

Acorn rör typ 958A
12:— netto.

Acorn rör typ 954
12:— netto

SPECIAL!!!

Papperskondensatorer,
så kallade rullblock
realiseras
250 pF kr. 0:25
40.000 pF kr. 0:45
Pse! Obs. det låga priset!

Jag har några stycken RCA Viktor glödströmstransformatorer, vilka troligen är avsedda som reservtransformatorer till 500 watts sändaren BC-610. De ha följande data:

Obs! Endast 10 stycken av varje finnes.

TYP 5214.

Primärt 190-210-230 och 250 volt.
Sekundärt 2X5 volt 5 ampere.
2X5 volt 7 ampere.

Pris netto 38:— kronor.

TYP 5210.

Primärt 190-210-230 och 250 volt.
Sekundärt 2X1.25 volt 10 ampere.
2X1.25 volt 10 ampere.
2X5 volt 10 ampere.

Pris netto 48:— kronor.

Ett mindre antal OLJEKONDENSATORER för högre spänningar nu i lager.

2 mf. 2000 volt	pris netto 15:50
8 mf. 2000 volt	" " 27:50
2 mf. 3000 volt	" " 27:50
4 mf. 3000 volt	" " 37:50

REALISERAS

Några stycken engelska nätttransformatorer med mindre, ylliga defekter utförsäljas. Transformatorerna ha följande data.

Primärt 230 volt.

Sekundärt 2X500 volt 170 mA.
2X2 volt 4 ampere.

Ovanstående data är enligt de militära normerna och avser långa driftperioder, varför en överbelastning på 25 procent torde kunna tillåtas i en amatörsändare utan olägenhet.

Transformatorn realiseras till det låga priset av 24:50 plus frakt.

OBS! Det är inte stort mer än vad en mottagartransformator kostar. Vikten är 7 kilo.

Resultatet av varumärkestävlan!

Den av mig i februari-numret utlysta tävling om bästa förslaget till varumärke har till min stora glädje rönt mycket intresse - så stort intresse att jag i samråd med tävlingsjuryn funnit det lämpligt att utöka prisernas antal på grund av de många förnämliga och intressanta förslagen, både ur konstnärlig synpunkt och i betraktande av bidragens reklamvärde. Som tröstpris hade jag tänkt mig rörtyp 807, vilket juryn ansett som passande belöning till dem, vilkas förslag ej kunnat konkurrera med de bästa, men ha de i alla fall visat iderikedom och ett trevligt utförande. Inget av de många bidragen kommer dock att direkt bestämmas som mitt nya varumärke, då skapandet av ett sådant fordrar eftertanke och prövning av många idéer, men ha de så oväntat många förslagen givit mig och mina medarbetare flera verkligt intressanta och friska synpunkter på problemet, som komma att bli till stor nytta för varumärkets komposition. Samtidigt tror jag att jag i och med denna tävling givit QTC-läsarna en roande fritidsuppgift, som säkert ökat deras intresse för reklamens betydelse samtidigt som de själva kanske kommit bättre underfund med sin förmåga på ett helt nytt område, där det individuella skapandet är helt avgörande, och jag tackar alla deltagarna hjärtligt för det stora intresset och för den hjälp som givits mig. Pristagarna äro följande och priserna komma att sändas per post:

- 1:a pris Kr. 100:— till signaturen "Ham". (Var vänlig uppgiv adress!)
- 2:a pris Kr. 50:— till Hr Helge Nellert, Stockholm.
- 3:e pris Kr. 25:— till Hr Gunnar Högberg, Stockholm.
- 4:e pris Kr. 15:— till Hr Lars Inge Berg, Stockholm.
- 5:e pris Kr. 10:— till SM5LD, Norrköping.
- 6:e pris Kr. 10:— till SM6BQ, Göteborg.
- 7:e pris Kr. 10:— till Fru SM6CJ, Sandhult.

TRÖSTPRISER utdelas till följande (en 807:a till vardera):

- Hr Elve Herbertsson, Folkhögskolan, Tärna.
Hr Olle Årman, SM7ADJ, Lund.
SM5MA, Stockholm.
Ing. A. v. Teuchler, Segeltorp.
Hr Anders Torold (15 år), Karlskrona.

Jag hoppas att i ett kommande nummer av QTC få tillfälle att visa vårt firmamärke.

Tnx es 73 de -ZK

SM5ZK

TORKEL KNUTSSONSGATAN 29
STOCKHOLM.

Telefoner:

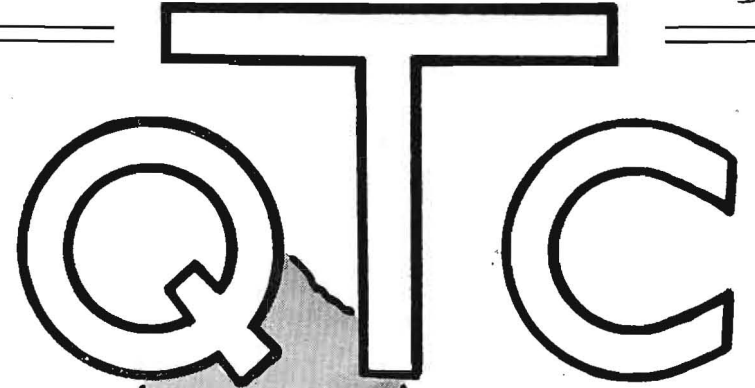
40 15 45 - 41 43 43 - 40 19 40

Postgiro:

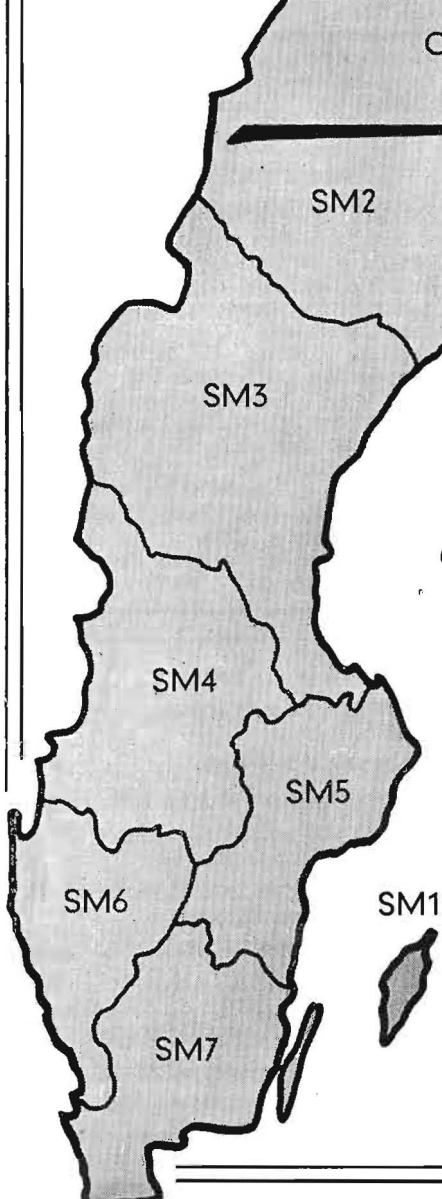
19 39 72

Bröderna Borgströms AB, Motala 1949

427

ORGAN FÖR
SVERIGES
SÄNDARE
AMATÖRER

UR INNEHÅLLET

Senaste styrelsesammanträdet ... Sid. 75

Pristävlan för lyssnare » 76

2 m.-sändare » 78

Induktanskurvor för sändarspolar » 82

Drivsteg utan transformator » 84

NUMMER 4 APRIL 1949

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZD, Kapten Per-Anders Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund. Tel. 35 30 33.
 V. ordf.: SM5XH, Civ.-ing. Jan K. Möller, Sveaväg. 135, Stockholm. Tel. 33 97 66.
 Sekr. och Red. QTC SM5WL, Ing. H. Eliason, Norlindsvägen 19, Bromma. Tel. 37 32 12.
 Bitr. sekr. SM3WB, Ing. S. Granberg, SJ, Östersund.
 Tekn. sekr.: SM5AOG, Civ.-ing. Gunnar Svala, Näshultavägen 5, Älvsjö.
 Bitr. tekn. sekr. SM5VL, civ.-ing. Bengt Magnusson, Häradsdomarv. 13, Enske.
 Skattmästare: SM5WJ, Tj:man I. Westerlund, Mörkövägen 57, Enske. Tel. 49 58 98.
 QSL-manager: SM5OK, Ing. Åke Alséus, Bergsgatan 1, Stockholm. Tel. 51 96 51.
 Försäljningschef: SM5SD, Fil. kand. Gordon Andersson, Thunbergsgatan 37, Hammarbyhöjden. Tel. 48 30 74.
 Försvarssektionsledare: SM5—010, Ing. Gustaf W. Svenson, Frejgatan 45, Stockholm. Tel. 33 13 01.

Minneslista

SSA:s kansli, Sturegatan 38, 3 tr., Stockholm. Exp.-tid. 11—12. Tel. 62 81 81.
 Postadr.: Stockholm 8. Postgiro 522 77
 Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.
 FRO:s postadress: Box 743, Stockholm 1.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens c:a 3.51 Mc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens c:a 7.02 Mc).

ANNONSPRISER

Helsida	kr. 100:—
Halvsida	» 60:—
Kvartssida	» 35:—
Attondels sida	» 20:—

Rabatt vid serieannonsering.

Amatörannonser kr. 1:— pr rad dock lägst 3:— kr.

Bidrag skola vara Red. tillhanda senast den 25 i månaden.

Distriktscheferna

S S A:

- DL 1 SM1LO, S. Dalström, Mellangatan 22, Visby.
 DL 2 SM2SF, A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden.
 DL 3 SM3WB, Sven Granberg, SJ, Östersund.
 DL 4 SM4KF, A. M. Bortas, Stigbergsgatan 1 B, Ludvika.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5LI, H. Thellmod, Norr Mälarstrand 96, Stockholm.
 DL 5—Landsorten, SM5FH, K. Almroth, Westmangatan 13, Linköping.
 DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 12 D, Bohus-Björkö.
 DL 7 SM7IA, Carl Tjäder, Roslinvägen 4, Malmö.

F R O:

- DC 1 SM1FP, Telegrafist A. Albiin, Arméradio, Visborgsslätt, tfn Visby 26 00.
 DC 2 SM2SF, Löjtnant A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden, tfn 35 60, »Bodens garnison», vx.
 DC 3 SM3LX, Optiker C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand, tfn, 23 97, 2275.
 DC 4 SM4KZ, Ing. C. E. Elg, Vindelgatan 12 B, Ludvika, tfn »ASEA».
 DC 5 SM5JN, Ing. R. Klinga, Inteckningsv. 85, Stockholm, tfn 45 65 96.
 DC 6 SM6QL, Civ.-ing. Karl Brusberg, Esbjörns väg 8, Göteborg.
 DC 7 SM7JP, Serg. E. Carlsson, Stenhamrø, Eksjö, tfn 12 77, 11 77.

MEDLEMSNÄLAR à kr. 2:50

LOGGBÖCKER à kr. 2:50 (omslag blått, rött eller fanér)

TEKNISKA FRÅGOR à 0:50

SSA RADIOKOMPENDIUM à kr. 5:00

"AMATÖRRADIO" av Jan K. Möller. Häftad kr. 12:75, inb. kr. 16:50.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL med nåfastsättning kr. 2:25, med knapp kr. 2:50.

Samtliga priser inklusive porto. Vid postförskott tillkommer 30 öre.

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA Försäljningsdetaljen

Thunbergsgatan 37 Hammarbyhöjden

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: Ing. H. ELIÆSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Bromma

Senaste styrelsesammanträdet

Vid styrelsesammanträdet den 20 mars avhandlades en hel del frågor av allmänt intresse. Låt oss dock få fler förslag till punkter på föredragningslistan! Trots skriftligt besked till samtliga DL och konsulter med begäran om sådana punkter hade endast —ID (och —WB som var närvarande) låtit höra av sig: —KH:s avsägelse som bitr. sekr. godkändes. —ID föreslogs till efterträdare.

—ZP valdes till SSA:s arkivarie.

Stora styrelsesammanträdet blir den 24 april. Förslag till punkter på föredragningslistan skall vara sekr. tilhanda senast den 20 april.

Följande tester utöver de redan avklarade skola äga rum i år:

—UA-test den 17—18 april.

SM3XA—SM6XA-test den 6—7 nov.

Fonitest den 17—18 sept.

Jultest den 26—27 dec.

Dessutom en UK-test.

Pristävlingen om arbetsuppgifter för lyssna diskuteras. Se annan plats i detta nummer.

Registerkort för QSO skall tryckas och försäljning ske genom försäljningsdetaljen. Distriktsledarna bör göra reklam för märkena med anropssignal.

Månatlig komplettering av matrikeln skall införas i QTC.

—VL utsågs till UK-redaktör och SM5—810 till lyssnarredaktör.

Godkändes avsägelse från DL2 och DL4. Nya val utlysas och valperioden är fram till nästa årsmöte.

Besluts att i fortsättningen endast lyssnare få ställa upp i lyssnartesterna.

Sekr.

SM2 och SM4! Rösta på DL2 resp. 4 senast den 10 maj. Adressera breven till kansliet.

Kansliets expeditionstid m. m.

Sedan kansliet nu varit i praktisk verksamhet en tid har det visat sig att en ej förutsedd tidskrävande uppgift varit att betjäna besökande hams med utlämning av QSL.

När kansliet planerades räknade vi med att där skulle i första hand avlastas de mest arbetstyngda styrelsemedlemmarnas uppgifter, dvs. sekreterare, skattmästare och QSL-managrar. Detta sammanlagt är en omfattande och mycket tidskrävande uppgift för kanslisten. För att över huvud kunna klara uppgiften fordras att arbetet kan planeras, dvs. en viss tid ägnas åt att besvara brev, en viss tid åt bokföring av medlemsavgifter osv. Tyvärr har det visat sig att dessa oförutsedda avbrott i arbetet för utlämning av QSL till besökande hams förrycker arbetsrutinen och gjort det svårt att hinna med i beräknad omfattning. QSL kommer därför i fortsättningen endast att utlämnas från kansliet på den fastställda exp.-tiden kl. 11—12. Dessutom har QSL-managern förklarat sig villig ordna med vakt-tjänst en kväll per vecka för QSL-service. Detta skall icke fattas så att en utombyts besökare som råkar befinna sig i kungl. huvudstaden skulle vara ovälkommen på annan tid än exp.-tiden. Tvärtom vi vill göra allt för att betjäna våra medlemmar, men vi måste ordna det så att vi hinner med de stora uppgifterna.

I samband med avhämtande av QSL önska vi framhålla att av tjänstgörande ej känd medlem bör kunna uppvisa medlemskort. Då någon önskar hämta kort för annan medlem bör fullmakt kunna uppvisas.

Längre fram när kansliets arbetsrutin blivit topptrimmad hoppas vi kunna förlänga exp.-tiden, men för den närmaste tiden hoppas vi medlemmarna hjälper oss att ge kanslisten den arbetsro hon nödvändigtvis behöver genom att respektera den fastställda exp.-tiden.

SM5WJ, kansliföreståndare.

UKV-boys ohoj!

Från och med nästa nummer av QTC kommer en sida att helt ägnas åt »Världen ovan 50 Mc» i stil med vår amerikanska kollega QST. Till en början åtminstone kommer den att redigeras av undertecknad, som om någon annan mer lämpad skulle dyka upp och vilja övertaga det hela, gärna avstår.

Avsikten med sidan är att i varje nummer ge en kortfattad redogörelse över vad som hänt speciellt här i Sverige men även ute i världen på UKV, dvs. i det närmaste 6-, 2- och $\frac{3}{4}$ -m.-banden. I varje nummer skall förutom en lämplig vinjett även en rekordtabell för svenska DX-resultat återkomma en och annan gång, utökad med världsrekorden.

Vad vi närmast är ute efter är en bra titel, absolut helsvensk, samt en enkel men symbolisk vinjett som inte alltför mycket inkräktar på spaltutrymmet. Har ni något bra förslag samt några idéer om vad som skall avhandlas, eller överhuvudtaget något att berätta om UKV-aktiviteten, så skriv direkt till undertecknad innan den 20:e varje månad om det skall in i närmaste numret av QTC. Min adress är densamma som står i styrelserutan under bitr. tekn. sekr. SM5VL. Det hittills bästa förslaget är »Från UKV-bandet». Har ni något bättre?

Aktiviteten runt Stockholm börjar sätta fart och är i gång så gott som varje kväll mellan 2000 och 2100 vissa kvällar t.o.m. längre. Ibland kan upp till 3-4 QSO:n pågå samtidigt. Kvaliteten är genomgående god med endast styrda sändare för det mesta börjande med en ECO på 8 eller 12 Mc och slutande med en 815 triplare. De som i.n. äro ansvariga för rulljangsen äro —AY, —GQ, —JL, —OG, —PW, —RT, —SD, —SI, —VL, —ZO, —ABC, —AOL, —AFM och utanför Stockholm —YS, Uppsala, —MN, Linköping, —FJ, Norrköping, samt dessutom från Helsingfors OH2OK och OH2NY. Med de senare pågå sheds men ingen kontakt hittills uppnådd.

De av undertecknad hittills kända DX-rekorden äro på 2 m. SM5AY—SM5VL mellan Stockholm och Västerås samt på 6 m. SM5VL—HB9BZ, Stockholm—Zürich, 100 respektive 1400 km. Om det är någon som gjort bättre resultat och/eller har haft några dubbelsidiga QSO:n på $\frac{3}{4}$ m., så skriv några rader.

SM5VL

Pristävlan

SSA utlyser härmed en pristävlan för att få fram lämpliga arbetsobjekt för våra lyssnare. Det framhålles ju ofta att föreningen inte »gör nog mycket» för sina många lyssnar-medlemmar. Avsikten är sålunda att få fram realiserbara förslag för att ge lyssnarna en större känsla av samhörighet med sin förening.

Fantasin kan ha fritt spelrum inom ramen för vad stadgarnas § 1 säger. Tävlingsbidragen kunna vara av teknisk eller annan art. För att stimulera intresset utlovas priser i proportion till antalet deltagare. Även sändareamatörer få delta.

kansli, Sturegatan 38/3, Stockholm, och ku-
Förslagen skola vara adresserade till SSA vertet märkes »Lyssnartips». De skola inlämnas under signatur och slutet namnsedel skall bifogas bidragen. Det står bidragsgivaren fritt att lämna in flera fristående förslag under olika signaturer. Sista inlämningsdagen är den 1 juni 1949.

Bidragen komma att bedömas av en jury bestående av 5 personer, varav 2 lyssnar-medlemmar.

SSA tävlingsledning | —WB

Samlingspärm för QTC

Eftersom QTC nu har fått ett sådant format att den upprätt går in i en normal bokhylla, har styrelsen tänkt sig, att försäljningsdetaljen skulle tillhandahålla SSA:s medlemmar en samlingspärm för QTC.

Undertecknad har infordrat offert på en pärm av 2.55 mm. tjock kartong, på utsidan klädd med grått papper. Pärmens har plats för två årgångar QTC. Varje häfte fasthålls med en tunn ståltråd. På ryggen och framsidan är tryckt »QTC». Priset kommer att bli omkring kr. 3:50, inkl. frakt.

Föreningens ekonomi är ju f. n. rätt hårt ansträngd, varför styrelsen inte anser det klokt att inköpa pärmar, förrän den fått reda på medlemmarnas intresse för saken. Jag uppmanar därför samtliga DL att i sina resp. distrikt undersöka, om det finns intresse för en dylik samlingspärm samt att lämna styrelsen eller undertecknad uppgift härom.

SM5SD

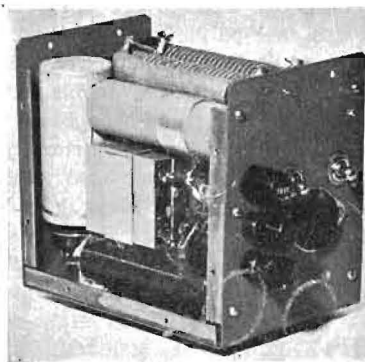
Videon ✓
National ✓
Lundin ✓
Elfa ✓
C/O ✓

Vibrapack för portabla sändare

Här följer den i nr 3 utlovade artikeln om den vibrapack, som användes att driva den därstädes beskrivna »Felix».

Schemat och fotot torde säga det mesta om anordningen. L_1 , C_1 och C_2 hindrar den genom gnistbildning i vibratorn uppkommande högfrekvensen att komma ut på batterikabeln, medan L_2 och C_4 fyller samma uppgift på högspänningssidan. C_3 dämpar spänningstopparna över transformatorns sekundärledning, och dess värde får ev. utprovas i varje särskilt fall för att ge minsta gnistbildning i vippa. Den måste ha 1500 V arbetsspänning och bör vara av prima kvalitet, helst glimmer. R_1 begränsar strömmen genom C_3 .

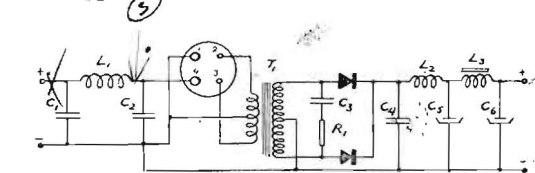
Vibratorn är av Mallorys typ 650, och transformatorn en tillhörande specialdito. Emellertid finns det flera vippor som duger bra i denna koppling, och vad transformatorn beträffar är dess omsättning 2×6 V till 2×400 V, varför en vanlig nättransning med 2×350 V sekundärt går att använda, om 5- och 6-voltslindningarna seriekopplas och används som primär.

Anordningen har byggts in i en plåtlåda med höjd 130, bredd 100 och »djup» 140 mm. Lådan är försedd med gälar för luftväxlingen.

På fotot, som visar vibrapacken utan den U-formade plåt, som utgör långsidor och översida, syns vippa själv i sin hållare längst bak. Framför den ligger längs botten drosseln L_1 , och däröver syns C_1 och C_2 (fyrkantiga block) och överst elektrolytkondensatorn. Bortom den sistnämnda skymtar selenlikrik-tarna, som är av —ZK:s typ 280 V, 50 mA.

De har monterats ovanpå transformatorn. På panelen finner vi polskruvar för anslutning av ackumulatören, hållare för 10 A säkring, octalhållare för uttag av spänningarna samt två strömbrytare. Den ena släpper ut 6 V från acken direkt på octalhållaren; den andra startar vippa.

I schemat ingående detaljer:

- ✓ L_1 55 v 1.5 mm EE, tät lindad på ϕ 18 mm.
- ✓ L_2 2.5 mH hf-drossel.
- ✓ L_3 SD—76 lf-drossel.
- ✓ R_1 5 k Ω .
- ✓ C_1 , C_2 0.5 μ F.
- ✓ C_3 omkring 10.000 pF, se texten.
- ✓ C_4 5000 pF glimmer
- ✓ C_5 , C_6 2×8 μ F lyt.
- ✓ T_1 se texten.

Då belastningen ändras från 0 till 90 mA, sjunker spänningen rätlinjigt fr. 320 till 200 V. Det är oekonomiskt att låta vippa gå i tomgång, emedan den ändå drar 1.8 A från ackumulatören. Vid strömuttag mellan 30 och 90 mA (motsvarande en effekt av 8.5—18 watt) varierar primärströmmen mellan 3.2 och 6.5 A, vilket betyder en total verkningsgrad av omkring 45 %. Lämplig spänningskälla är en 40 Ah Nife-ackumulator, 6 volt.

Vad störningarna beträffar har vibrapack körts i omedelbar närhet av en vanlig trafikmottagare utan obehag. En tio rörs super på 420 Mc har med visserligen hörbara men försumbara störningar körts med vippa som spänningskälla.

Den använda vibratorn innehåller två fasta kontakter, 2 och 3, kopplade till varsin ände av transformatorns primär, vidare en rörlig kontakt, 4, fäst på en tunga som vippar mellan de båda fasta kontakterna samt en magnetpole för att åstadkomma vippandet. Om man kan få tag på en vippa som har ytterligare kontakter, vilka rör sig synkront med de nyssnämnda och som kopplas in i transformatorns sekundärkrets så, att de likriktar spän-

ut vid +
vit + glid
vart

7 = + ut till t.
8 = nit
9 = jord
10 = + ackut glid
11 = jord
12 = + in

Plessey
6147

ningen, kan man spara in selenstaplarna. Se vidare ARRL:s handbok.

För den som ännu inte varit med om det kan omtalas, att vippans svaga surrande är något särdeles hemtrevligt, när man sitter någon-

Ny lösning av antennproblemet

Sändareamatörerna i städerna har länge brottats med svårigheten att sätta upp sina antenner. Antingen har de inte alls fått hyresvärdens tillstånd att sätta upp egen antenn utan blivit hänvisade till centralantennen, som ju inte är direkt lämplig för sändning, eller har de haft så liten plats till förfogande, att antennen blivit för kort eller för inklämd mellan husen.

Nu har emellertid en hittills relativt okänd radiokonstruktör, ingenjör Wattengren, kommit till en genialisk lösning, som för många kommer att öppna oanade möjligheter att få QSO utan någon antenn alls. Principen går i korthet ut på att utnyttja vatten som vågmedium. I stället för en vanlig luftantenn insättes en liten elektrod av försilvrad pengaminhydroxid i närmaste vattenledningsrör, lämpligen i badrummet. Ett hål, cirka 6 mm. i diameter, borrar i röret och elektroden diskutruvas. Man bör naturligtvis se till att ordentlig tätning finnes. En lågohmig link för binder sändaren med elektroden, som fått det betecknande namnet »vantenn». Man bör noga se till att rätt responsibilitet erhålles utan att expensiviteten går förlorad, detta sker med ett

stans ute i terrängen som räv på en rävjakt eller som portabel i största allmänhet, långt borta från civilisationen med dess alltför bekväma väggkontakter! Prova själv i sommar!

SM5IQ

litet specialfilter, som sitter i anslutning till tanken.

Fältstyrkan i luft från denna antenn är betydligt lägre än från en vanlig halvvågspol, den kommer alltså inte att störa vanlig gammaldags »lufttrafik». Fältstyrkan i vatten däremot blir c:a 30 dB högre. Detta kräver naturligtvis att även mottestationen är utrustad med en vantenn. Då praktiskt taget alla vattenledningar i världen står i förbindelse med varandra genom grundvattnet, havet och floder, öppnar sig storartade möjligheter för framtiden. Möjligen kommer dock amatörer boende vid avsides belägna oaser och på kala bergstoppar att tvingas avstå från användandet av detta nya system.

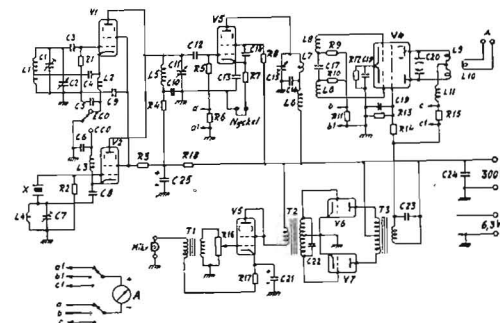
I framtiden kommer alltså radiotrafiken att försiggå i två element, luften och vattnet, utan att den ena trafiken nämnvärt stör den andra även om den sker på samma våglängd. Skenbart kommer alltså de disponibla våglängderna att ökas till nära nog det dubbla. Endast i dimma och starkt regn stör de båda trafik-sätten varandra, så att olägenheter uppstår, slutar ingenjör Wattengren, som tänker ta amatörlicens, så snart han pluggat in de tekniska frågorna.

—KH

En 2 m-sändare

Det stora problemet med en sändare på 144 Mc tycks vara svårigheten att få drivkraft att styra ut ett slutsteg av t.o.m. så lättdrivna rör som 815, 832A och 829B på denna frekvens. Jag vill därför beskriva en konstruktion som kringgår detta genom att tripla i slutsteget och sålunda begränsa uppgiften till att få drivning på 48 Mc som verkar betydligt lättare. Detta medför givetvis sämre verkningsgrad men uteffekten blir i alla fall 8 à 10 W vid 30 W input. Vid 100 % modulation fås dock

en viss distorsion som emellertid inte verkar värre än en medelmåttigt konstruerad klass B-modulator, nota bene om man verkligen får tillräcklig driveffekt, som måste vara större, än om man kör slutsteget rakt fram. För 815 tycks en resulterande gallerläcka för båda systemen om 20 à 25 k Ω vid en gallerström om 8 respektive 6 mA och 150 V på skärm, 300 V på anod ge bästa resultat. I konstruktionen ingår såväl ECO som CCO som kopplas om i katodkretsen. Den som bara vill köra med

I schemat ingående detaljer:

- R1 = R2 = 200 kohm.
 R3 = 20 kohm, 2 W.
 R4 = R6 = 500 ohm.
 R5 = 100 kohm.
 R7 = 500 ohm, 1 W.
 R8 = 10 kohm, 1 W.
 R9 = R10 = 25 kohm.
 R11 = shunt till A för 12 mA fullt utslag.
 R12 = 300 ohm, 7 W.
 R13 = 10 kohm, 12 W.
 R14 = 5 kohm, 7 W.
 R15 = shunt till A för 120 mA fullt utslag.
 R16 = potentiometer, 0,5 Mohm, log.
 R17 = 250 ohm, 1 W.
 R18 = 1 kohm, 2 W.
 C1 = 100 pF glimmer + 100 pF APC-trimmer (bandsättning).
 C2 = 25 pF APC-kondensator (bandspridning).
 C3 = C12 = 100 pF gl.
 C4 = C8 = C9 = C10 = C13 = C14 = C16 = 1000 pF gl.

- C5 = C6 = C22 = 5000 pF papper.
 C7 = 100 pF APC-trimmer.
 C11 = C15 = 25 pF APC-kond.
 C17 = C18 = C19 = 500 pF glimmer.
 C20 = 2 ggr 12 pF, split-stator (ZK:s 1212)
 C21 = 25 μ F 25 V, elektrolyt.
 C23 = 2000 pF, 1000 V likspänning.
 C24 + C25 = 2 ggr 16 μ F, 450 V, elektrolyt.
 L1 = 18 varv 1.0 EE, diam. 12 mm., längd 22 mm. med uttag 6 varv från jordändan.
 L2 = L3 = 2.5 mH HFD.
 L4 = 18 varv 0.65 EE, diam. 12 mm., tätindat.
 L5 = 14 varv 1.0 EE, diam. 12 mm., längd 20 mm.
 L6 = c:a 150 cm. 0.25 EE tätindat på diam. 6 mm., trolitul.
 L7 = 5 varv 1.0 EE, diam. 15 mm., längd 10 mm.
 L8 = 2 ggr 6.5 varv 1.0 EE, diam. 15 mm., längd 2 ggr 12 mm., med 15 mm. lucka i mitten för L7. Delspolarna fastlödda vid innerändarna på C17.
 L9 = 2 ggr 2 varv 3.0 mm. blank Cu-tråd, medeldiam. c:a 12.5 mm., längd 2 ggr 15 mm. med mittuttag och lucka för linken
 L10 = 2 varv 1.2 EE, diam. 15 mm. i mitten av L9, böjbar link.
 T1 = 1:20 à 50 ev. bakvänd utgångstransf.
 T2 = 5:(1+1), 2000 varv prim. 400+400 varv sek. på 4 cm² järnarea.
 T3 = 1.3:1, 2 ggr 1000 varv prim., 1550 varv sek. på 6 cm² järnarea.
 V1 = V5 = 6V6GT (7C5, 6AQ5).
 V2 = 6AQ5 (7C5, 6V6GT).
 V3 = 7C5 (6AQ5).
 V4 = 815.
 V6 = V7 = 6N7.
 A = 2 mA instrument.

endera kan givetvis slopa det ej önskvärda helt och hållet. Då ZK snart skall få 8 Mc kristaller, om han ej redan fått dem, vill jag absolut rekommendera dessa. Det är nämligen mycket svårt att få en ECO stabil och fri från modulationsbrum, när den multiplicerats 18 ggr i frekvens upp till 144 Mc. Hittills är av de som kör med ECO i Stockholm endast PW fri från besvärande brum och han har likström. Dessutom har ni endast då möjlighet att köra A1 och nå verkliga DX.

ECO och CCO börja på 8 Mc och tripla till 24 Mc i anoden. De båda rörens anoder äro parallellkopplade men det rör som ej är i funktion verkar bara som en kapacitet tvärs över kretsen. I nästa rör som bör vara ett helglasrör som 7C5 eller 6AQ5 dubblas frekvensen till 48 Mc. Från dess anodkrets går

vi via induktiv koppling över i pushpull på 815:s galler. Gallerspölen är likströmsmässigt sett avbruten i mitten för att fördela gallerströmmen mera lika på de båda sektionerna om rörkapaciteterna i dessa äro olika. Man bör innan man lägger på anodspänning på 815 lägga in ett (helst två lika) instrument i ömsom den ena och ömsom den andra gallerströmskretsen, dvs. R9 resp. R10 kalla ände. Om gallerströmmarna skilja sig mer än ca 10 bör man lägga till en bit 75-ohms twinlead som kondensator på den sektion där kapaciteten är för liten och knipsa av denna 1 mm. i taget tills gallerströmmen blir lika på åtminstone 10 % när i de båda sektionerna. För att kontrollera vilken sida man skall lägga till kapacitet på närmar man en mejsel intill ett gallerstift. Mejseln stödes mot chassiet och

man för den så nära stiftet som möjligt utan att göra kontakt, man får på ett enkelt sätt en liten variabel kapacitet. Blir härigenom balansen bättre, skall man tydligen lägga kabelns ena ände till detta stift och dess andra ände till jord. Blir däremot balansen sämre får man lägga kabeln på andra gallerstiftet i stället.

Anod-tanken på 815 bör göras så god som möjligt, dvs. man skall göra L9 så stor, att man endast behöver vrida in kondensatorn en liten bit. L9 bör vara av i möjligaste mån samma tråd och konstruktion som i originalet. Vid utbyte av en äldre spole av 2 mm. blanktråd mot den beskrivna och en samtidig ökning av induktansen så att kondensatorn kunde vridas ur c:a 2 ggr 5 pF erhöles en ökning av effekten från c:a 5 W till numera 8 å 10 W. Sätt anodtanken alldeles intill 815:s anodkontakter så att dessa tilldelningar endast bli 1 å 2 cm. långa. Det lönar sig avgjort.

Modulatorens är av klass-B-typ och räcker lagom för att modulera ut till c:a 95 % trots att skärmgallerstabiliseringen av 815 upptar en hel del modulationseffekt. Katodmotståndet och nämnda stabilisering äro till för att klara 815, då nyckeln i 7C5:s katod är uppe eller om drivningen skulle falla ifrån.

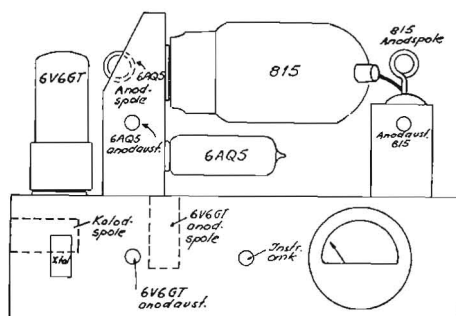
Då 6N7 ej behöver någon gallerförspanning blir modulatorens synnerligen enkel. Kolkornsmikrofonen får sin matningsström från anodströmmen genom den triodkopplade 6V6:an C22 och C23 ge tillsammans med transformatorernas läckinduktanser en dämpning av höga frekvenser. Parallellkopplingen av 6N7 har gjorts så att en triod i ena systemet lagts parallell med en triod i det andra systemet. Detta medför att den ena 6N7:an kan tagas ur om den skulle gå sönder, så man fortfarande kan använda modulatorens men med halv effekt.

Instrumentet, som är på 2 mA fullt utslag, kopplas med hjälp av en 2-polig, 3-vägsomkopplare för mätning av gallerström på 7C5, d:o 815 och anodström 815. I de senare lägena kopplas shuntarna R11 och R15 in så att instrumentet gör fullt utslag för 12 resp. 120 mA. 7C5:s gallerström bör vara större än 1 mA, 815:s d:o bör vara 6 å 8 mA och dess anodström i obelastat tillstånd c:a 75 mA för att i fullbelastat tillstånd bli 95 å 100 mA. Prova att kopplingen är optimal genom att studera starkaste skenet hos en känslig glöd-

lampa (Luma 6V, 0.04 A) som genom en slinga kopplas induktivt till feedern.

I denna variant finnes en likriktare om 325 V, 250 mA som lämnar anodspänning till modulatorens och slutsteg på sändarechassiet. För-rören i exciter och modulatorens få sin spänning från mottagaren via ett relä då RX:en normalt inte användes vid sändning. Glödspänningsförsörjningen till sändarens samtliga rör klarar den mindre transformatorn av.

Likriktaren har ej medtagits i schemat, emedan den är helt konventionell. Man kan lämp-ligen använda 2 st. 83 parallellkopplade med fördelningsmotstånd om 50 ohm 7 W i varje anod. Likriktaren skall kunna lämna 325 V vid 300—370 mA och c:a 10 V brum maximalt. Till glödström behövs 6.3 V vid c:a 5 A.

Förslag till mekanisk uppbyggnad av sändardelen om CCO-varianten väljes. Chassiet består av en 220×220 mm. 1.5 mm Al-plåt med 60 mm. nedvikta kanter. Vinkeln för 815 c:a 90 mm. hög.

Insända fotos voro tyvärr ej lämpliga för reproducering.

Sändaren har varit i bruk hos AY under 2 månader i trafik mellan Västerås och VL i Stockholm och visat att den räcker för att hålla någorlunda säkra förbindelser på A1 över denna 10-miladistans under 90 % av tiden. Dessemellan har den vid goda tillfällen även gått fram på A3 med bästa rapporten rs 56, dvs. c:a 35 dB över mottagarens brusnivå.

I Stockholm finns f. n. 6 olika versioner av denna TX med 815 triplare-pa i gång och dessa visa att för lokalt bruk räcker denna effekt till att ge s9+ sigs över hela Stockholm med omnejd. Det förtjänar dessutom påpekas att uteffekten är ungefär densamma som man får ur en SCR522, vilken har en 832 rakt fram i slutsteget.

Vi träffs på 2 m.

SM5VL

En DX-antenn

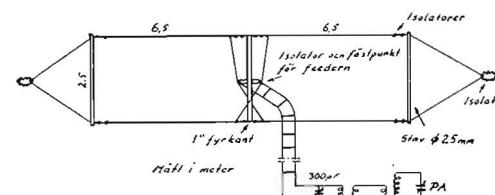
För varje amatör av klass A, B eller C är som bekant antennen det stora problemet. Den bestämmer var, hur och när man kommer fram på etervågen. I detta sammanhang en honnör för de B-amatörer som ligga i både natt och dag för WAC på 40 m. Många av dem har fått sitt diplom.

Den dagen då B byts ut mot A, andra spolar åker in i PA-steget och man svingar sig upp på högre frekvens, då kanske man finner, att den gamla pålitliga »Hertzen» där ej fungerar så bra. (BC QRM o.s.v.) Visserligen ha vi handböcker av olika slag att gå efter, t.ex. The ARRL Antenna Book, »Amatörradio» o.s.v., men jag gissar att vederbörande får det ganska svårt att bestämma sig för vilken typ av antenn, han eller hon skall hänga upp. En antenn som för en billig penning ger ett gott resultat!

Jag tänkte här i korta drag skildra vad jag själv åstadkommit med en W8JK. Antennen är upphängd på taket av ett 4-våningshyreshus mellan ett par 5 m. höga master. Riktning N—S. W8JK-antennen har ju en utpräglad, låg strålningsriktning, vilket gör, att alla goda resultat på de avlägsnaste platser kan garanteras!

På 14 Mc till exempel har QSO-ats W1 till Ø. De bästa rapporterna från W är från Californien. I genomsnitt 2 S-enheter bättre än från W1. VE7 och VE8 ligger ju också i »beamriktningen» och QSO-as utan svårighet. CM, KP4, YV, HH, HK, HP, KH6, HC och CO ligga inom den »västliga beamsektorn» som täcker ända ned till Argentina. »Öster ut» har förbindelser uppnåtts med ZC6, ZE1, VQ3, VQ4, VP1, CR7, ET3, VS9, VS7, VU, PK4, VS6, VK2—7, »Tasmania» och ZL.

Som vi se av resultaten är W8JK-antennen rätt bred i strålningsdiagrammet på 14 Mc,

vilket ju har sina fördelar. Man kan räkna med att den ej strålade delen av antennen

ligger abt 30° på var sida om antennens längdriktning.

Samma typ av W8JK, har även på 28 Mc-bandet visat sig ge utmärkta resultat, fast beamsektorn där blir betydligt smalare än på 14 Mc.

Antennens utförande visas nedan.

För att feedern skall vara så lätt som möjligt och ej tynga ned antennen är det av vikt, att spridarna, som kan bli rätt många, om feedern är lång, göres av lätt material, väv-bakelit (2 mm.) eller superpertinax ger tillräcklig isolation och spridarna sättes på ung. 1 meters avstånd från varandra. Vaxkokning av desamma rekommenderas!

Rundstaven och den fyrkantiga ribban i mitten böra helst vara utav torr och kvistfri gran. Impregneras två gånger med cellulosa-lack, som torkar fast och ger en glansig yta.

Till antenn användes vanlig antennwire, eller hårddragen koppartråd, 2 mm. Ø.

Feedern som skall ha en impedans på c:a 600Ω, kan även tillverkas av vanlig antenn-wire.

Materialet till denna antenn, inklusive feedern, kostar i runt tal 15:—. Det är billigt för en antenn som både —5PL, —5WA och under-tecknad kört WAC på 4 timmar med!

Lycka till och låt oss höra något om resultatet!

Elis Sjöström, SM5UN

FRO-nytt

Tillämpningsövningar anordnas den 4—6 juni 1949 i Västerås för medlemmar i 4:e och 5:e distrikten. Av tilltänkta nya FRO-medlemmar bör observeras att ansökan om medlemskap i FRO måste vara DC5 tillhanda senast den 7 maj för att vederbörande skall kunna ifrågakomma til deltagande i kursen. Anmälningar till kursen skola vara DC5 tillhanda senast den 14 maj under nedanstående adress: FRO DC5 Rune Klinga c/o Almroth, Westmangatan 13, Linköping.

BIDRAG

skola vara red. tillhanda senast den 25 i månaden.

ÅRSAVGIFTEN

är

kronor 15

och skall enligt stadgarna betalas
före mars månads utgång.

Du, som ej betalt, sätt in din
tribut på postgiro

522 77

så får Du QTC m. m. även i
fortsättningen!

Induktanskurvor för sändarspolar

Svängningskretsarna utgöra något av det mest fundamentala i en sändare. Numera är det väl mera sällan, som en amatör själv tillverkar en variabel kondensator, men däremot är det väl många som i likhet med undertecknad tillverkar spolarna själv. Då kan det vara bra för att inte säga nödvändigt att veta den aktuella spolens induktans. Mest praktiskt är det att ha ett diagram till hands för att snabbt få ett svar på vad det är för spole man har eller behöver. Efter att länge ha hållit på med att vid varje tillfälle räkna på spolar tog jag mig en dag för att rita upp kurvor gällande för de spoltyper, som jag funnit vara de mest förekommande.

En gammal god regel säger att en spole blir relativt högvärdig, dvs. ger högt Q-värde åt kretsen, om den utföres så, att dess lindningslängd är lika med diametern. Vidare är det lämpligt att tråddimensionen väljes = 0.7 ggr avståndet mellan varven mätt mellan trådcentra. Går man in för de principerna kan man göra användbara tx-spolar för 10-, 15-, 20-

och 40- samt 80-metersbanden inom spoldiametersintervall 3 till 7 cm. Väljer man en relativt stor spoldiameter vid högre frekvensband kan tråдавståndet lämpligen ökas till 2 ggr tråddiametern, och väljer man relativt liten spoldiameter för t. ex. 80-meterbandspolar, får man lägga varven intill varandra, dvs. utan »spacing». För beräkning av induktansen har jag använt en mycket känd formel, nämligen:

$$L = \frac{0.0395 \cdot r^2 \cdot n^2}{1} \cdot k$$

där L = spolens induktans i μH
r = spolens radie
n = lindningsvarvtalet
l = spolens lindningslängd
k = en konstant beroende av förhållandet $2r/l$ (i regel varierande mellan 0.8 och 0.5)

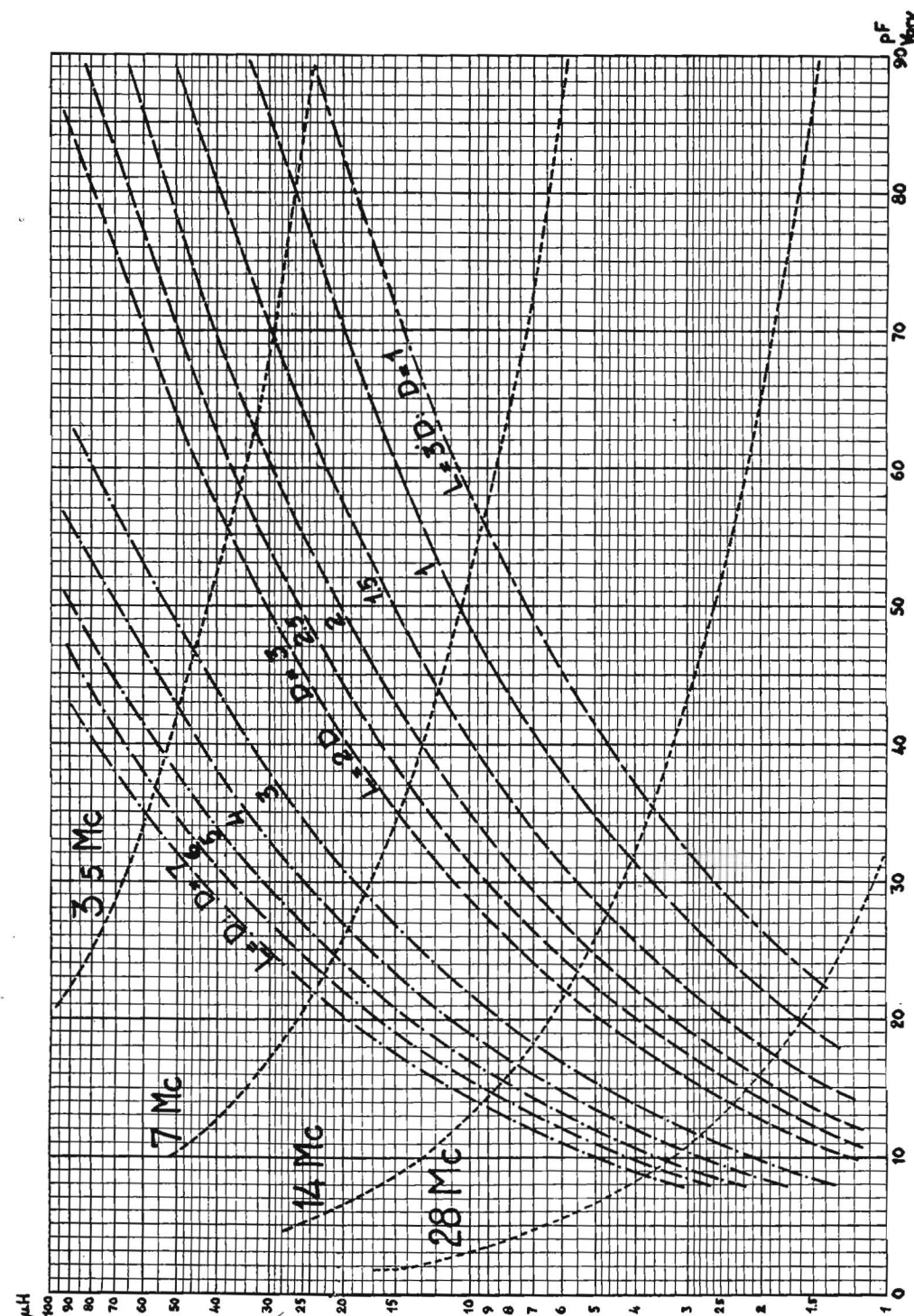
Kurvorna, som visa hur induktansen varierar för olika lindningsvarvtal äro ritade med induktansen i μH utefter den vertikala axeln. Spoldiametern är angiven i cm. Kurvorna fick den trevligaste formen, om skalan för induktansen utfördes logaritmisk.

Några kurvor visa förhållandet, när spolens längd är 2 ggr diametern. Dessutom visar en kurva spolar, där spolens längd = 3 ggr diametern. Vad tråddiametern beträffar, så rekommenderar jag att använda så grov tråd, som önskad »spacing» tillåter.

Kretsens resonansfrekvens bestämmes av produkten av induktansen och den totala kapacitansen över spolen. Om man utgår från kapacitansvärdet på den variabla kondensatorn, inviden till önskat läge, måste man således lägga till några pF för inverkan från röret, ledningar och spolens egenkapacitans. I allmänhet rör det sig om ett tillägg av 10 à 20 pF.

För att göra diagrambladet mera användbart har kurvor inritats, vilka visa den erforderliga induktansen hos en spole, när man i en svängningskrets har en variabel kapacitans. Sådana kurvor visas för vissa frekvenser, för 3.5, 7.0 och 14 Mc och skalan för den variabla kapacitansen i pF är densamma som den, vilken användes för lindningsvarvtalet och den går alltså i horisontell led. Skalan för det motsvarande induktansvärdet är gemensam med den, som gäller för spolarna med angiven diameter.

SM6QL

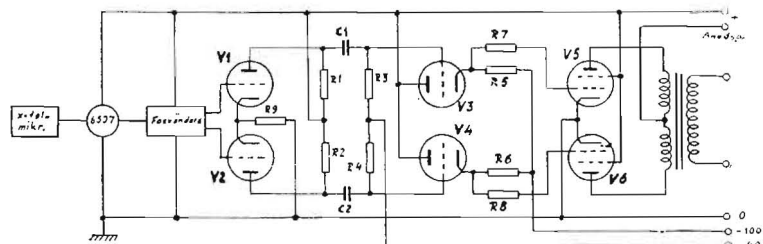
Drivsteg utan drivtransformator

Då man önskar maximum lågfrekvenseffekt ur t. ex. modulatorrör, blir det som bekant mest ekonomiskt att driva dem i push-pull klass AB2, dvs. en ganska stark gallerström drives fram under de högre topparna i styrningen. För att denna gallerström ej nämnvärt skall rubba arbetspunkten, måste drivsteget ha ett lågt inre motstånd i utgångssidan. Vidare innebär förekomsten av gallerström, att drivsteget måste kunna avgiva en viss bestämd effekt; enbart spänningsförstärkning räcker inte.

Detta har orsakat, att transformatorkop-

omma ifrån drivtransformatorn. Om man vidare använder en fasvändare i stället för en speciell push-pull-transformator samt använder en mikrofon av sådan typ, som ej fordrar mikrofontransformator, t. ex. kristallmikrofon, kan man ju åstadkomma en modulator, som ej innehåller någon annan transformator än moduleringstransformatorn! Eventuella utrustningar för nivå-kompression el. dyl. kunna också utföras utan extra transformatorer.

Nedanstående schema visar principen för ett drivsteg av nämnd typ. Kopplingen är »importerad» från Amerika.

Fasvändare: 6J5 eller 6SN7.
 $V_1 + V_2$: två 6J5 eller ett 6SN7.
 $V_3 + V_4$: två 6J5 eller ett 6SN7.
 V_5 och V_6 : 807.
 $R_1 = R_2$ 50—100 k Ω , 2 W.
 $R_3 = R_4$ 500 k Ω , 1/2 W.
 $R_5 = R_6$ 20 k Ω , 2 W.
 $R_7 = R_8$ 100—500 Ω , 2 W.
 R_9 1—2 k Ω , 2 W.

ling nästan alltid tillgripits mellan drivsteget och klass-AB2-steget. En drivtransformator blir i förhållande till storlek ganska dyr, då spänningsfallet för gallerströmmen måste hållas så lågt som möjligt. Om man bygger kompakt, kan drivtransformatorn lätt upptaga brum från närliggande likriktartransformatorer el. dyl.

Genom användning av förstärkarkopplingen »cathode follower», som kännetecknas av en låg utgångsimpedans (se »radioteknisk frågesport» i QTC 12/1948) kan man emellertid

De angivna galler-spänningarna 40 och 100 volt äro blott ungefärliga. De måste utprovas, så att rätta galler-spänningar erhållas för $V_3 + V_4$ och $V_5 + V_6$. Sedan 100 V-spänningen fastlagts, inställes 40 V-spänningen så, att V_5 och V_6 få rätt galler-spänning genom att anodströmmen i $V_3 + V_4$ utbildar ett spänningsfall över R_5 och R_6 . $V_3 + V_4$ skall då arbeta i ungefär AB1 eller B1, och $V_5 + V_6$ skall arbeta i AB2. $V_1 + V_2$ tidigare steg kopplas normalt.

Sune Bäckström, SM5XL

Ännu enklare 2 m-converter

Efter en tids prov av den i QTC nr 1 sid. 13 införda convertern kom jag underfund med att den kunde göras betydligt enklare och ännu något stabilare. Dessutom fann jag att endast 2 av de 10 6J6 jag hade i »junkboxen» svängde i kopplingen. Detta beror på att C6 och C7 i sagda converter gjorts för stora så att endast de brantaste av rören svängde.

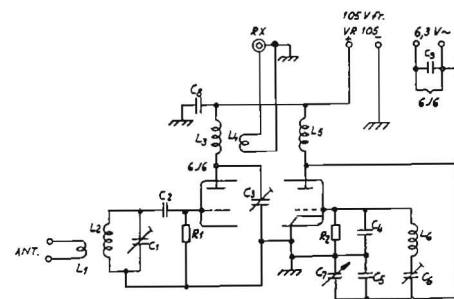
En titt på schemat visar att den fortfarande innehåller den förnämliga Clapp-oscillatorn som lokaloscillator. Emellertid ligger katoden numera på jordpotential, C4 och C5 äro på 25 pF, mot 50 pF förut, oscillatorfrekvensen överfördes via kapaciteten i rör och hållare mellan gallren i de båda systemen, endast 1 mot förut 3.5 högfrekvensdrosslar användes. Allt detta

Ett genmäle till —WB

På årsmötet 1948 användes ordet opposition för första gången i större sammanhang inom SSA. Det var då ordf. —SI, som vände sig i ett anförande till en viss bänkrad, där —WB var främste talesman. Sedan har detta ord använts i allt större omfång inom SSA. I all synnerhet då det gällt att bromsa landsortens försök att i någon mån få medbestämmanderätt i SSA viktigare angelägenheter. Den som sedan flitigast använt detta ord liksom glosor-na torpedera, mullvadsarbete och » skapa kaos» är —WB. Så länge han endast orerade i sitt »kamporgan SM3XA», som han vid vissa tillfällen älskade att kalla sin andas verk, gjorde det inte så mycket, men när —WB nu överflyttar sina utgjtelser till vår gemensamma föreningstidning, kunna följderna bli svåra. Hitintills har mig veterligt inom SSA ej funnits någon organiserad opposition. Håtska artiklar som kränka såväl enskilda som grupper av medlemmar, kunna ej tjäna till annat än att svetsa samman meningsmotståndarna i grupper och på så sätt främja oppositionsbildning.

—WB skriver, att det var två år sedan han tillhörde den s. k. oppositionsfalangen. Nog vet vi, att Du kom till årsmötet 1947 med svårt artilleri, som avbröstades, men i behaglig tid invaldes Du i styrelsen, troligen för att giva Dig en chans att avhjälpa de brister Du då bekämpade. Icke förty kom Du till årsmötet 1948 med »fickorna fulla av fullmakter». För att skapa kaos? Troligen inte! Du stred då för bl. a. samma sak, som jag gjorde i år, nämligen lägre årsavgift för lyssnaremedlemmar. När jag på senaste årsmötet konsekvent vidhåller denna åsikt, kallar Du detta för kverulans och att skapa kaos. Är det redan glömt, att vi båda reserverade oss mot föregående årsmötes beslut i denna fråga? Tycker Du kanske att lyssnaremedlemmarna fått så mycket större valuta av sitt medlemskap under år 1948? Vad föranleder annars Din kövändning?

—WB försöker även spela martyr, den där oförskyllt får lida för sin kollegiala inställning till styrelsen, trots, som han skriver, han är den ende landsortsrepresentanten i SSA styrelse. (Här glömde tydligen —WB att —KH var lika fullvärdig styrelserepresen-

C1=1—12 pF lufttrimmer, så litet invriden som möjligt.
 C2=50 pF glimmer.
 C3=3—30 pF lufttrimmer.
 C4=C5=25 pF keramisk (akta dig för negativ temperaturkoeff.).
 C6=APC-trimmer 10 à 12 pF invriden till c:a 5 pF.
 C7=1 rotor- och en statorplatta på APC-kond.
 C8=1000 à 2000 pF glimmer.
 C9=500 pF glimmer.
 R1=100 kohm.
 R2=20 kohm.
 L1=2 v. 1.2 EE, diam. c:a 12 mm. vid jordändan av L2.
 L2=3 v. 2 mm. blank Cu-tråd, diam. c:a 12 mm. Stigning 4 mm.
 L3=20 v. 0.5 EE, diam. c:a 12 mm. Tätlindad.
 L4=3 à 5 v. 0.5 EE vid L3:s kalla ända.
 L5=50 cm. 0.5 EE tätlindad på 4 à 6 mm. kärna.
 L6=4 v. 2 mm. blank Cu-tråd, diam. c:a 12 mm. på keramisk stomme. Lindningslängd c:a 15 mm.

bidrar att höja oscillatorns renhet från brum samt blandningsförstärkningen, då oscillatorn svänger något kraftigare. Förslagsvis avstämmer convertern med endast C7 efter iakttagande av samma trimförhållanden som den i QTC nr 1 beskrivna. Den som är finmekaniker kan ordna induktansvariation medelst en liten in-skruvbar mässingsplugg i spolens centrum. Genom en lämplig avvägning erhålles mycket god bandspridning.

Till sist: Använd kortast möjliga ledningar, så få jordpunkter som möjligt samt god skärmning och mekanisk stabilitet. Converterns känslighet bestäms helt av den efterföljande trafikmottagaren som sålunda bör vara så »hot» som möjligt.

SM5VL

tant.) Den gode —WB påstår i sin ilska (han kallar det själv för »dagen-efter-stämning»), att oppositionen gjorde allt för att avlägsna honom ur styrelsen, enbart därför att han inte längre bidrog till gläfsen mot styrelsen. Oj, oj, så ömskinna man kan vara! Omkring en och en halv månad före årsmötet meddelade jag —WB per brev, att jag kommer att uppställa —6AGE som kandidat till styrelsefunktion som bitr. sekr. Min motivering var, att landsorten på detta sätt skulle få ytterligare en representant i SSA styrelse. —WB har ju som DL3 viss medbestämmanderätt i styrelsen, när det gäller viktigare frågor och på grund av sin tjänst är han mer än de flesta DL i tillfälle att utnyttja densamma. Detta är ju i full konsekvens med min strävan att öka landsortsrepresentationen i SSA styrelse. Något yttrande om —WB's olämplighet eller i övrigt något nedsättande om —WB's person kunde jag inte höra under hela mötet. Före årsmötet 1949 tror jag inte att någon ifrågasatt —WB's lämplighet som landsortsrepr. i SSA styrelse.

»Att först skapa kaos, sedan tillsätta en styrelse så främmande som möjligt för SSA arbete» påstår —WB vara meningen med oppositionens fullmakter. Detta är en oerhört oförsämd beskyllning. Vad var det den s. k. oppositionen ville?

1) Som kandidat till valet om försvarssektionsledare hade vi uppsatt —6QL, hans lämplighet och förtjänster sattes ju inte ens av —WB i fråga. Vi kunde ju inte stillatigande acceptera att en icke FRO-medlem och dessutom ej sändareamatör skulle väljas till ledare för denna sektion inom SSA, som ligger oss så varmt om hjärtat.

2) Då —WL vid många tillfällen uttalat önskan om att få överlämna sekreterarsysslan bara någon lämplig kandidat kunde framletas, ansågo vi oss göra SSA en tjänst genom att uppställa —VK som ersättare för —WL. Vår red. —WL har ju som vi alla veta, mer än nog att sköta med att hålla QTC i samma goda skick som 1948. Tipset om —VK lämplighet och duglighet för sysslan som sekr. har jag fått från en av SSA styrelsemedlemmar, vars förtjänstfulla arbete och lojalitet av ingen hitintills bestridits. Denne lovade också att ställa husrum till förfogande vid varje tillfälle —VK behövde komma in till Stockholm, så att intet skulle behöva klicka i den frågan. Enda felet med —VK var nämligen,

att han var bosatt i Västerås. Att bo i Västerås ansågs inte tidigare utgöra hinder för —KH, när han skulle verka som den »intime» kontaktmannen mellan styrelsen och DL. Men det förslaget emanerade ju inte från landsorten. Att sammankoppla tvenne så betydelsefulla sysslor som sekr. och red. är ju ett väsentligt fel. Båda sysslorna drar ju med sig mängder av arbete. Detta var ett problem, som årsmötet borde lagt ner mycken möda på att lösa. Nu koncentrerades all energi på att förklara hur omöjligt det var att sekr. bodde i Västerås. Det kanske nu kunde vara på sin plats att påpeka att SSA tidigare ordf. —6UA var bosatt i Göteborg utan att några olägenheter gjorde sig gällande. Det talas ofta om den gamla goda tiden, då det rådde frid i SSA. Var det manne inte under —UA ordförandetid?

—WL har under många år varit SSA mest arbetsbelastade medlem. Han har för SSA offrat tusentals arbetstimmar. Själv har jag under årens lopp lärt mig inse detta. Jag beundrar hans oförtrutna, många gånger otacksamma jobb för SSA. Därför anser jag det som min plikt, att försöka hjälpa till, att lösa problemet med sekr.—red.—sysslorna.

Det —WB fablar om, att jag försökte få sekr. flyttad till Karlsborg är rena dikten. Det var väl under —WB sejour på Pälldjuruppfödarnas årsmöte han förnam detta.

3) En NRAU-representant hade SSA styrelse helt hux flux fått behov av. Varför? Under många år har inte ens SSA alla styrelsemedlemmar vetat, vem som var den siste ord. NRAU-delegaten i Sverige. För c:a ett år sedan interPELLERADE jag styrelsen i denna fråga. Man visste inte då ens var stadgarna fanns. Senare har upptäckts att dom finns i gammalt nummer av QTC. Något aktivt arbete har aldrig gjorts av denna gren av vår föreningsrörelse. NRAU-testerna skötas ju av resp. tävlingskommittéer, där sådana finnes. I övrigt skötes ju kontakten med våra grannländer via resp. styrelser. Ingenting i SSA stadgar säger ju att en ev. NRAU-repr. skall vara styrelsemedlem. Endast i ett av våra broderländer har överhuvudtaget NRAU-repr. utsetts. (—WB hänvisar ofta till OOK-utredningen men, som synes, har denna befattning ej ansetts så viktig att den upptagits.) Nåväl när det nu så beslutats att sysslan skulle tillsättas, så ansåg jag i full konsekvens med

tidigare handlande och i egenskap av befullmäktigad landsortsrepresentant, att här ha vi en chans att få med en landsortsrepresentant i styrelsen. I detta fallet kunde man ju inte peka på de dagliga viktiga föredragningarna för myndigheterna i Stockholm, ej heller några skyndsamma ärenden som styrelsen behövde behandla. Här var det ju tydligt att en landsortsrepresentant kunde ifrågakomma.

Dessa skäligen enkla och väl motiverade önskningskaraktäriserade —WB som ett försök att skapa kaos och att styrelseledamöterna på grund av decentraliseringen endast skulle kunna träffas i luften. Man får väl inte fatta det som så, att den ev. förflyttningen av bitr. sekr.—sysslan från Frösön till Karlsborg skulle innebära, att SSA styrelse tillfördes element, som voro »fullständigt främmande för dess arbete». —6AGE har ju för övrigt en merit gemensam med —WB: han är utgivare av en radioklubbttidning. Dessutom är —6AGE en lugn och sansad man, som arbetar efter sunt demokratiska metoder.

I sin iver att klubba ner mig påstår —WB, att —5KH i ett yttrande på årsmötet sade, att —ID torpederade samarbetet mellan —KH och DL. Detta sade inte —KH, han nämnde endast, att —ID i ett brev till honom (—KH) skrivit att det är onödigt med en mellanhand, då DL lämpligen själv kunna kontakta vederbörande styrelsemedlem. Jag tror fortfarande inte, att det går fortare att först skriva till —KH i Västerås för att få ett svar från —WL i Stockholm. Vill i detta sammanhang påpeka att jag alltid får svar per omgående från —WL. Jag vet att jag var en av de få som överhuvudtaget svarade på —KH första rundskrivelse. —KH använde t. ex. citat ur mina brev vid senare rundskrivelser till DL.

Betr. pokalen »Folke Bergs minne» glömmar —WB det viktigaste som förekommit i denna sak. Vid ett styrelsesammanträde under år 1948 beslöts inköp av en ersättningspokal för den, som det sades, förkomna pokalen »F B m». Pokalen hade förkommit på fullständigt obekant sätt, och styrelsen hade icke kunnat utlista, på vilket sätt den försvunnit. Saken ansågs härmed utagerad. Väl hemkommen från styrelsemötet tog jag reda på vem som senast haft densamma om hand. Såg då att —XK möjligen kunde vara den skyldige till att pokalen försvunnit. Efter kontakt med —XK fick jag reda på, att han hade sina pap-

per klara. Han innehade kvitto på att pokalen skickades till vederbörande i SSA styrelse. Nämnda kvitto hade han ordentligt uppvisat för vederbörande. På julfesten 1948 samtalade jag privat med några styrelsemedlemmar, som då medgävo, att de visste att kvitto på pokal-försändelsen fanns. Tydligt hade det varit pinsamt att röra i denna sak, så SSA skulle få punga ut med vad jag tror c:a 300 kr. för en replik av pokalen. Tycker inte det kunde ha varit så svårt att ta reda på om pokalen var utlöst. Efter mina påpekanden, att denna sak blivit dåligt utredd av styrelsen och att SSA åsamkats onödiga utgifter har styrelsen numera återupptagit ärendet till behandling. När en styrelses ansvarsfrihet behandlas (den sattes uttryckligen icke i fråga) är det väl rätt tid och plats att framställa frågor för att få klarhet i en sådan här sak. Jag tror att styrelsen i övrigt inser detta, även om —WB har motsatt åsikt.

—WB skriver vidare, att oppositionen kom med separat förslag, som skilde sig från valkommitténs. Det var oerhört. Finns det verkligen olika åsikter? Vill —WB frammåna bilderna från den Hitlertyska epoken med likriktning, då person, med annan åsikt än ledarens, omedelbart blev ett huvud kortare. Vad jag vet opponerade sig ingen mot valkommitténs förslag. Såsom valkommittéledamot måste även jag godkänna det. Men det finns väl ingenting som hindrar, att jag, som befullmäktigat ombud för SSA lokalavd. i Göteborg m. m., kan komma med alternativa förslag till valkommitténs. Varje medlem har på årsmötet rätt att antingen personligen eller medelst fullmakt uppställa kandidater till samtliga styrelsefunktionerna. Detta är elementär demokrati. Därför föll —SI »kraftiga reprimand» liksom ett slag i luften. Själv hade jag delgivit —SI mina åsikter 3 veckor före årsmötet och hade inget ytterligare att tillägga.

Från början var det alls icke min mening att taga QTC spalter i bruk för något genmäle till —WB's sätt att se årsmötet. Denna blandning av lögn och halvsanningar tyckte jag inte förtjänade något genmäle. Dessutom anser jag, att QTC har en viktigare mission att fylla. Några av mina vänner i SSA ha för mig påpekat nödvändigheter av, att jag gör ett inlägg med tillrättaläggande av årsmötesförhandlingarna i —WB's artikel. Det finns ju

många av våra medlemmar, som bor avlägset och aldrig träffar någon som kan ge dem en riktig bild av vad som förhålls på årsmötet. Det är för deras skull ovanstående blivit präntat. —WB's artikel har ju också något av officiell prägel över sig, då ju —WB tjänstgjorde som årsmötessekr. och är styrelsemedlem.

Av —WB artikel verkar det ju, som om SSA vore en förening full av korrumpation, där vissa medlemmar genom mullvadsarbete söker bryta ner, vad goda amatörer under 25 år sökt bygga upp. Den som tror så tager grundligt fel. De som voro närvarande på årsmötet, kanske erinrar sig min slutreplik, där jag påpekade, att jag givetvis i allt respekterade de beslut som fattats och motsåg det kommande arbetsåret med glädje och jag hoppades, att samarbetet med den nya styrelsen skulle lända SSA till gagn. I denna senare förhoppning stärktes jag oerhört, då jag ett par dagar efter hemkomsten från årsmötet mottog ett brev från vår nye ordf. —5ZD. Han konstaterade kort och gott, att årsmötet blev något »livligt» men hoppades att resultatet skulle bli gott. —ZD lovade att tillse att landsortens intressen skola bli väl tillvaratagna och lovar, att själv hjälpa till med att ordna de saker, som möjligen kunna vara mindre väl tillgodosedda ur landsortssynpunkt.

Under det senaste året har jag haft nöjet att i OOK samarbeta med —ZD och lärt känna honom som en durkdriven förhandlingsman med äkta känsla och kärlek till vår förening och hobby. Jag är fullt övertygad om, att med —ZD vid rodret och med —WL och de övriga beprövade gossarna som gästas seglar SSA-skutan för förliga vindar under år 1949, även om —WB då och då kastar en brandfackla i riggen.

Bohus-Björkö den 30 mars 1949.

Karl O. Fridén, SM6ID

MSG från W3LTU

SM4—1557, Rolf Johansson i Karlstad ber att få överbringa följande msg från W3LTU, vilket han erhållit per brev:

Framför mitt tack till de svenska kortvägsläsnare som sänt mig värdefulla rapporter över mina sändningar. Hoppas få träffa dem i luften.

73

Don Phillips, W3LTU

Matrikelkomplettering

En del fel har trots alla försiktighetsmått insmugit sig i vår fina matrikel. Sådana fel äro så gott som ofrånkomliga. Skall någon lastas, så är det sekreteraren som ensam stått för korrekturläsning m.m., m.m. Tänk därför inga phula ord om SSA eller kansliet. Skriv direkt till sekr.

Några ha tagit mycket illa vid sig att deras stjärna fallit bort och talat om prickning o. dyl. Är det inte prickningen som uteblivit? Vi beklaga missödena och skall försöka rätta till dem. I QTC kommer sålunda en följetong med rättelser och nya medlemmar att inflyta i varje nummer.

Följande tvåstjärniga lyssnare voro vid matrikelns tryckning ej medlemmar i FRO: — 654, — 747, — 846, — 850, — 954, — 1042, — 1174, — 1195, — 1257, — 1277, — 1368, — 1407, — 1416, — 1478, — 1523, — 1557, — 1575, — 1577, — 1636, — 1637, — 1676, — 1682, — 1718, — 1729. Att de fingo två stjärnor berodde på feltolkning. En som skall ha två stjärnor är däremot — 304.

Följande lyssnare strykas såsom numera varande lic.-innehavare:

SM4— 959 nu SM4ANF

SM2—1112 nu SM2TZ

SM6—1378 nu SM6AUB.

SM5—1690 nu SM5AAS.

SM5— 810 har just meddelat att han f. n. måste avstå från medlemskap.

Till slut: Sätt en stjärna för SM3AYR, SM5APF, SM6FD och SM6AMR. Sri, OMs!

Sekr.

Visit hos RSGB

I samband med en affärsresa till London hade nyligen tekn. sekr. tillsammans med SM5AJL tillfälle att avlägga en kort visit hos RSGB:s huvudkvarter vid Little Russell Street. Efter en del irrande utefter gatan (husnummer förekomma ytterst sparsamt i London) fördes vi på rätt spår av en välvillig butiks-innehavare, som tydligen var van vid dylika förfrågningar. Så småningom fann vi sålunda vår väg upp till översta etaget i »New Ruskin House», ett förlagshus, där RSGB förfogade över en hel våning. Fastän vi kom på

oläglig tid (lunchdags) blev vi på det mest hjärtliga sätt mottagna av G3VA. Vi fick bl.a. se GB1RS på nära håll; den var just uppställd i det rum, som var avsett för konferenser, gäster etc. Själva sändaren med »transmitter» var mycket flott, men så var den också tillverkad och skänkt till föreningen av EMI. Se f. ö. Pop. Radio nr 2/49 s. 46.

Vi passade på att höra oss för om engelsmännens inställning till cw/phone-fördelningen. Ursprungligen hade ju RSGB utarbetat ett ganska komplicerat förslag med vissa band uppdelade i ett flertal delar. Som man nog kunde vänta har förslaget dock väckt så stark kritik bland medlemmarna, att det helt övergivits och ersatts med en ny plan, som uppgavs vara mycket lik SSA:s till RSGB översända förslag. Innan det nya förslaget nu fördes vidare ville man emellertid förvissa sig om att det helhjärtat stöddes av medlemmarna.

UK-bandens framtid berördes också helt kort innan vi fick skriva våra namn i en innehållsrik gästbok och skynda vidare. Sålunda förlorade man 5-metersbandet 31/3 49 och 6-metern lär väl inte heller bestå, eftersom televisionen i Birmingham skall tilldelas 50—55 Mc/s.

SM5AOG

Bulle-QRM

Herr Redaktör!

Var god och tag in en botfärdig syndares bön om misskund. Min synd är stor. Större än flickans som trampade på brödet. Jag lade mig på Bullen i söndags, den 27 mars! Visserligen oavsiktligt men ändå. Jag har förstas en olycksbroder och hade hoppats att kunna skjuta största skulden på honom, men min logg talar ett otvetydiga språk. Det var jag som slog cq!! Jag vet inget annat än en offentlig avbön. Mig själv till straff och androm till varnagel. Samt löfte om bot och bättring. Hädanefter tillhör jag Bullens trognaste vapen-dragare och inte ens den minsta lilla självsvängning skall höras från mej under hans resonemang! Det betyder förstas att jag får stänga min tx helt och hållet då. Må så vara!

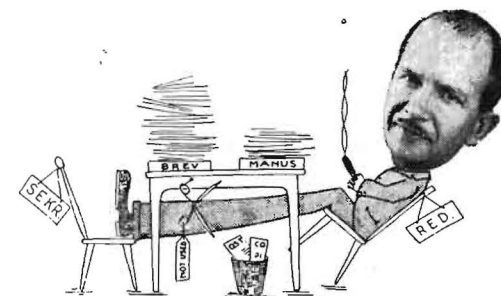
73 es hpe cuagn men inte på »Bulletider». Cheerio!

SM4ASL

P.S. Det var inte underligt att det plötsligt blev så mkt qrm på »vår» frekvens. Hu då!!

STYRELSEKRUNMELURER

SM5WL

»Skönt att ha två stolar. Rycker dom undan den ena har jag ändå en kvar!» (Sitter dock övervägande på Red.-stolen. — Red.)

När —WL 1934 tillträdde befattningen som redaktör för QTC var tidningen ännu bara ett periodiskt organ som kom ut någon gång när som helst. Orsaken var som regel brist på bidrag så att han fick sitta och författa djupsinnigheterna själv. Till en början sköttes sysslan från Motala och i vår tidigaste brev-växling beklagar han sig bl.a. över bristande kontakt med den övriga styrelsen.

I slutet av 1939 flyttade han till Stockholm och ungefär samtidigt anlade han den på bilden synliga maskeringen, som var nödvändig för att dölja hans västgötska ursprung. Till en början såg den ut att endast vara ett semesterskämt, men genom kärleksfull ans och omvårdnad har den nu så att säga vuxit ihop med —WL. Han söker hålla en strikt och värdig stil på tidningen, men ibland tillåter han t.o.m. sig själv en del stilistiska krumsprång, s. k. lustigheter.

Vid en kritisk tidpunkt övertog han även sekreterarposten för att det hela ej skulle avstanna. Detta, som avsågs vara en improvisation, har blivit permanent i avsaknad på lämplig och villig kandidat. Ordandet av kansliet kommer emellertid att i hög grad avlasta honom hans dubbla bördor och han har redan aviserat att »nu skall —WL börja bygga».

Anm. Säkrast skriva till en not själv, för annars gör Red. det. Hi. — WB.

Ja, det räcker ju med en. — Red.

Jultestvinnaren

SM7FB som vann första pris i jultesten berättar här litet om sin station:

Tx'en är ingen konstig historia: vfo-fd-fd-fd-PA, två 807:or i pp, modulerade med två 800 i klass B. 150 watt CW, 100 watt foni, bandswitch 10—80 meter. 3" katodstråleosc. är inbyggd i racket. Mikes är en kristall D 104 och en bandmike. Den senare är en födelsedagspresent från YL (ham naturligtvis!) i ON-land. Nycklar: en handpump, en vanlig bug och en el-bug. Rx: HQ—129—X. Antenn: 2×10 meters dipol.

Inom parentes sagt var poängskillnaden mellan de tre, fyra första i testen så liten, att det bara var turen som avgjorde placeringen.

73 och tack för en trevlig fight!

Ake Jansson, SM7FB

DET FÖRSTA QSO'et

Rävjaktsdags strax!

När detta skrivs, sjunger vintern på sista versen. Om det är vår eller sommar när detta läses, beror på redaktören; en sak är dock säker: rävjaktssången närmar sig med stora steg.

Intresset för rävjakt har visat sig vara glädjande stort över hela landet. Det är många, som bitits av rävfugan, men det finns flera, som skall väckas. Efter att i månader ha andats dammig dx-luft är det nödvändigt med litet frisk skogsluft att vädra ut lungorna med. Varför inte göra detta under en rävjakt?

Du, som ännu inte börjat bygga på den planerade saxen, gör det i god tid. Man får faktiskt bättre resultat, om saxen provas i lugn och ro några veckor innan slaget skall stå. Dessutom får du tid att läsa alla de rävjaktstips, som så flitigt förekommit i olika nr av QTC 1948. Den vanligaste mottagartypen är en 1—v—1 med 1T4, 1T4, 1S4 och frekvensområde 3.5—3.8 Mc. Se även QTC nr 3, sid. 57.

Till blivande arrangörer kan sägas: för att ordna en jakt behöver man inte ha några märkvärdiga grejor. En Felix, som stod i förra numret, är givetvis bra (utmärkt, —IQ:s anm.), men den fordrar nästan den vipa, som står beskriven i det här numret. Den lilla batteritx, som kommer i nästa nr, och vars effekt är ungefär 1 W, kan man pejla på 15 km. enligt företagna prov, givetvis under förutsättning att antennen är bra. En sådan liten 80 m. co kan varje amatör bygga av delar i junkboxen.

Sitt bara inte och vänta på att någon annan skall ta första steget, utan tag själv och kontakta några kompisar, och lägg upp jakten. Det är kul att jaga räv, och det är också kul att arrangera en rävjakt! SM5IQ, SM5GQ

Bug

Vad kommer uttrycket »bug» av? Slår man upp en ordbok finner man att det betyder lus eller insekt. En av de först framställda halv-automatiska nycklarna tillverkades av firman »Vibroplex» och denna har som fabriksmärke en »lus» och det är troligt att Vibroplexägarna föredrogo att sända ordet »bug» i stället för det tre gånger längre Vibroplex.

(Fritt efter Amatör-radio)

DX-förutsägelser

MAJ 1949

GMT	New York		San Francisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Janeiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	15.8	13.4	15.8	13.4	16.1	13.7	16.5	14.0	16.8	14.3	18.2	15.5
02	14.0	11.9	15.1	12.8	19.0	16.1	15.6	13.2	19.6	16.6	16.3	13.8
04	12.5	10.6	15.3	13.0	21.6	18.3	14.0	11.9	22.7	19.3	15.4	13.1
06	12.0	10.2	14.0	11.9	24.0	20.4	21.3	18.1	26.1	22.2	20.1	17.1
08	16.4	11.1	12.5	10.6	25.3	21.5	23.3	19.8	26.7	22.7	16.8	14.3
10	13.1	13.2	12.0	10.2	25.4	21.6	25.2	21.4	27.3	23.2	23.1	19.6
12	15.5	15.5	13.5	11.5	22.7	19.3	25.6	21.8	26.6	22.6	24.1	20.5
14	16.7	15.8	15.8	13.4	20.4	17.3	25.8	21.9	25.4	21.6	24.3	20.6
16	17.1	14.8	16.0	13.9	18.4	15.6	25.9	22.0	25.8	21.9	24.2	20.6
18	18.2	15.4	16.2	13.7	16.0	13.6	25.0	21.2	24.4	20.7	24.3	20.6
20	18.8	15.9	17.0	14.4	12.0	10.2	21.7	18.4	20.6	17.5	24.1	20.5
22	17.4	14.8	16.8	14.3	16.8	14.3	19.0	16.1	19.0	16.1	22.0	18.7

SM5SD

TYM har ordet

Det är nog så, att mycket har skrivits här i bladet om luftkultur, och skall man vara riktigt ärlig är det en förfärlig massa kvirr, inte minst från den här pennan. Varför skrivs det aldrig om någonting som är riktigt bra? Ja, varför?

Starta rx'en och anslå ett par timmar en kväll till studium av trafiken på våra amatörband med utgång från följande frågor:

- 1) Hur många har perfekt ton?
- 2) Hur många nolltonar inte vid svar på cq?
- 3) Hur många sänder så korta cq-serier, att man s.a.s. får lust att svara dem?
- 4) Hur många ger rättvisande rprts?

Var objektiva, studera signalerna kritiskt och se sedan på resultatet!

Diskutera saken med kamrater och ni skall finna att egendomligt nog vet de flesta om att

- 1) en ton bör vara ren, stabil och knäppfri;
- 2) man inte skall nolltona vid cq-svar, emedan två eller flera stns på samma frekvens är ganska svårlästa;
- 4) anrop skall vara korta, utan en enerverande massa cq innan egen signal ges;
- 4) RST bör vara riktig — vad är det eljest för mening med en rapport?

Och likväl ignoreras dessa verkligt goda satser av ett stort antals hams!

I marstesten deltog en pålitlig skara goda cw-ops, som onekligen kunde telegrafera. T9x förekom dock mera sporadiskt. Hi-score ops kom farande, nolltonade och brände i väg ett rosslande anrop så att man faktiskt kände sig förflyttad tillbaka till år 1933—34, när speciellt SP- och U-hams körde med sig ett pinnhål över gnisten.

För att återgå till testen — en del hade faktiskt ingen ton alls: bara klapp (hi) och gnissel. När det var som trevligast gick man också in och bröt pågående qso'n utan vidare — undan, för t—n, här kommer jag och nu är du så god och ger mig en poäng...

Av de mer sensationella saker som hände under testen kan noteras att

såväl en OT som en ganska ny signal efter cq hördes komma tillbaka till svarande stns, som låg c:a 20 kc ifrån deras egen frekvens;

en annan OT gav en yngre broder i gamet en överhaling för att ynglingen inte kunnat styra sig utan brutit in innan qso hade avslutats;

en testdeltagare fick en ärlig rapport.

Vackert, få vi be om fler!

73

TYM

Våra lyssnare

SM4-1638

Mottagaren är en 4-rörs BC-super (ASEA) plus en 2-rörs förstärkare. (Det är väl en högfrekvensförstärkare? — Red.) Två antenner av L-typ finnas. Den ena går i riktningen N—S, den andra i Ö—V. Är dock inte särskilt nöjd med resultaten utan funderar på en rhombic (!).»

OM —1638 håller på med studier och är därför inte så värst aktiv. När de vedermödor-na avklarats få vi kanske höra honom i luften.

På den lyssnarsida, vi i fortsättningen skall försöka hålla vid liv, kan vi då och då ta in även lite mer personliga data om vederbörande. För rätt länge sedan fick Red. ovan visade foto av SM4—1638 jämte förklarande text och det är därför mycket lämpligt att vi starta vår serie just med honom. —1638 berättar själv:

»Mitt namn är Gösta Nordlöf och jag bor i Övernora, Dala-Husby. Gick med i SSA 1947.

ANGAENDE LYSSNARSPALTEN

Uppgifter till lyssnarspalten mottagas pr post av SM5—850 Henrik Kumlin, Götgatan 24, Linköping, som tills vidare fungerar som lyssnarredaktör i QTC. Endast uppgifter rörande amatörradio införs i spalten.

73

Henrik Kumlin, SM5—850

Marsbulletinerna

Den 13 mars gick bulletin nr 100. Vi tacka vår nitiske bulleredaktör för detta första »sekel» och önska god fortsättning med nästa. Hoppas QRO-steget snart blir verklighet, så att alla de CW--hams, som nu störa sändningarna, finna för att flytta sig ur det farliga grannskapet. Så till texten:

SSA-bulletin nr 99 den 6/3 1949

Den nya medlemsmatrikeln på c:a 80 sidor tryckes denna vecka. Matrikeln kommer att utsändas med QTC nr 3, som av denna anledning förmodligen blir något försenad.

Rapport från Transtrand: Kursen fullföljes programenligt. Gångna veckans vackra väder har bidragit till omfattande skidutflykter i samband med förbindelsetjänst och skjutövningar. Tidigt i dag utgick en skidgrupp från Sälen mot Mångsbodarna för spårning i Vasaloppet. Kursen pågår ytterligare en vecka.

SSA-bulletin nr 100 den 13/3 1949

I och med kansliets öppnande den 16 dennes torde all post, som ej är avsedd för sekreteraren personligen, adresseras till Stockholm 8. Brev komma av denne att besvaras via kansliet. Kansliets expeditionstid är kl. 11—12 vardagar. Kanslisten träffas per telefon nr 628181 måndag—fredag kl. 1100—1630. Lördagar stänges kansliet kl. 13. Kansliets första uppgift blir distribution av QSL-kort till svenska amatörer.

Nästa söndag hålles styrelsemöte.

Pågående marstest på 80 meter tycks vara populär. Större spridning över bandet rekommenderas.

Transtrandsläget avslutades i går.

KP och WJ ha båda kontaktat den sista och samtidigt samma stat för WAS-certifikat. För WJ gäller fone-kontakter.

För ökad säkerhetstjänst i norska fjällen under påsktiden kommer ett antal LA-amatörer med stationer att förläggas i turiststugor.

SSA-bulletin nr 101 den 20/3 1949

QTC nr 3 jämte matrikeln utsändes måndag och tisdag.

Marstesten slutar i dag kl. 24. Observera att kollningen sker endast efter insända QSL märkta Marstest. Siffergruppen är avsedd för lyssnarkontrollen.

Styrelsemöte hålles i dag. I anslutning till detta komma ledamöter i OOK 49 att samlas till diskussion.

Trondheimsgruppen avser anordna sommarläger den 11—17 juli med anledning av gruppens 10-årsjubileum.

SSA-bulletin nr 102 den 27/3 1949

Ofrånkomliga fel i matrikeln skola med början i nästa nummer av QTC rättas till. Samtidigt påbörjas fortlöpande lista över nytillkomna medlemmar.

Årets UA-test den 17—18 april anordnas av SM—Göteborg.

Kansliets expeditionstid kommer att revideras. Närmare uppgift härom lämnas i nästa bulletin.

FRO-nytt: Preliminärt kommer FRO tillämpningsövningar att anordnas för femte distriktet i Linköping eller dess närhet under påsken. Detsamma gäller för både fjärde och femte distriktet i Västerås under pingsthelgen. Skriftligt meddelande härom utgår i vanlig ordning. Förfrågningar ställas till DC5.

Nästkommande stora styrelsemöte äger rum den 24 april med början kl. 1030. Dagen innan sammanträder OOK 49.

En pristävlan för lyssnarmedlemmar kommer att utlysas i QTC nr 4.

Den nya upplagan av stadgarna utsändes inom 14 dagar till de nya medlemmar, som ännu ej erhållit något exemplar.

UKV-test kommer att anordnas under juni—juli.

HB9HK kommer under call HB1HK att sända på 2 meter varje lördag—söndag under april. Sändningen sker från berget Rigi 1800 meter ö. h. Input 50 watt. Antennen utgöres av en 4-elements beam.

ZP

Hampropaganda i Göteborg

Fr. v. SM6AFK, SM6BQ och SM6GE (numera i SM7)

Firma Ferd. Lundqvist i Göteborg visade sitt intresse för amatörradio och därmed sammanhängande frågor vid en utställning i firmans lokaler under tiden 23 okt.—9 nov. förra året, varifrån ovanstående kort visar en interiör.

Rundradion var givetvis förhärskande som utställningsobjekt men ganska stor »space», 30 kvm. hade lämnats hamradion och dekorerats i QSL-stil. Chalmers hade välvilligt ställt »Albatross-riggen» till förfogande, en BC 610 E med tillhörande aggregeringar och SM6AFK lånade ut sin HQ129X. Antennen var rena hemslöjden och förtjänade namnet antenn endast på grund av hithörande isolatorer och tråd. I övrigt var den trots alla fb anpassningsanordningar omöjlig att avstämman annat än till BC-frekvenser och de inmatade 500 wattarna reducerades förlustvägen till ca 25 watts output. Men det gick och ops som i detta fall var SM6BQ, SM6GE, SM6ET samt yb (Young boy!) SM6AFK visade en okuvlig energi att övertyga en intresserad allmänhet att ej endast lokal-QSO kunde ernås med apparaturen. G, I och PA fullkomligt ramlade in efter div. påtryckningar om QSY, QRS och f. o. f. QRO. Signaler under S8 måste på grund av lokalens storlek ignoreras. Hi.

Det hela gjorde enligt samstämmig utsago från åhörarna resp. -skådarna ett »mäktigt» intryck och medlemsansökningarna voro legio. Enl. ops intryck »kul propaganda» för en förnäm hobby. QSL från tillställningen är under utsändande. SM6BQ

Tack, WIAKY!

Det program för »11th Annual Boston Ham-fest» Du var vänlig att sända oss har vidarebefordrats till —WB som ordnar distributionen till distriktsledare och radioklubbar. Ni i SSARC/EMARA äro att gratulera till det prydliga och innehållsrika häftet. Något för oss att ta efter vid firandet av SSA:s 25-årsjubileum nästa år. Tack skall Du ha!

I detta sammanhang kan meddelas att WIAKY's nya svensktryckta QSL-kort är klart och väl vid det här laget börjat strömma in över landet till stor glädje för Ed's alla SM-kontakter. Ett trevligt kort i de svenska färgerna.

—WL

Från distrikten

SM2

Thore Ölund i Kiruna har insänt en rapport över KV-verksamheten därstädes:

Kiruna Kortvägsklubb har flyttat sina sammanträden till Godtemplarhusets lila sal, där även telegrafträning pågår tisdagar och fredagar. Lärare äro hrr G. Rosslin och Sune Niva (SM2AMO). Två man äro nu klara för B-certifikat. Klubben saknar ännu så länge eget medlemsblad. Är tacksam om andra klubbar ville avstå ett exemplar för tidskriftshyllan.

SM4

SM4ALF fann trängseln i Västerås för stor och flyttade upp till Munkfors i slutet av 1948. Han har kört ca 400 qso'n på 80 m. och ca 350 på 40 och 20 m. Efter försök med en sporadiskt arbetande Clapp består hans rig nu av co pa med 20—30 watts input men planerar en vfo fd pa för 50 watt.

—ASI har tillsammans med —JD i Falun sökt få liv i den gamla anrika klubben där men det går lite trögt.

—ASJ har glatt DL med ett rekordlångt brev, som tyvärr ej kan återges i sin helhet här. —ASJ fick licens i aug. —48 och har sen dess kontaktat 476 stns, bl. a. W, HH5, UA6, UA9, VE. Riggen var först en co fd pa som sedan ändrats till Clapp fd pa kapabel för 30 watt. Antenn är en 20 m. zepp men sen Elverket tagit bort spindelväven utanför hans

shackfönster blir det nog en 2×10 eller 2×20 m. zepp. Mottagaren är hemmagjord med 6 rör. ASJ har gjort en enkel och praktisk send —rec. omkopplare med medhörning, varom han själv skulle redogöra i QTC senare.

—NK i Grängesberg har också lämnat en utförlig rapport från gänget i Grängesberg enligt följande:

—DY, som började med C-lic. 1946 fick B-lic. i sept. 1948 och har kört en hel del på 2.5 och 5 m. med regelbundna sked med —KF, —KZ och —RR i Ludvika under en lång tid. Han kör nu mest på 40 m. med en eco—bf—pa om 10—15 watt. Har klarat 15 prefix, däribland OX.

—AYJ fick B-lic. i sept —48. Startade då med en eco—pa om 15 watt som ändrats till Clapp—fd—pa 25 watt. QRO planeras till hösten, då A-lic. väntas.

—NK är äldst i grängesbergsgänget med licens sen 1937. Han klarade WAC 1939 men saknar qsl från VK, ZL. Sedan han flyttat till ett högt beläget qth med fri sikt åt alla håll utom i norr har WAC klarats omigen. Han går nu och hoppas att åtminstone någon av de 10 nya ZL-stationerna skickar qsl. —NK kör med Clapp—ffd—fd—pa om ca 35 watt. Antenn är en folded dipole som av rapporterna att döma är ganska rundstrålande. Bland dx-prefix kan nämnas FA, ZD8, ZC6UN, LU, KZ5. Planer på gro om 150 watt och beam skall förverkligas med det snaraste.

DL4, A. Martin Bortas, SM4KF

Föreningen "Värmlands Sändareamatörer"

hade årsmöte i Karlstad den 20 mars. Styrelsen fick följande sammansättning: ordf. G. Erhardt, —1718; v. ordf. K.-O. Österberg, —KL; sekr. A. Alin, —GJ; skattmästare polisman A. Ivarsson; utbildningsledare K. Malmberg, —AIN; tekn. sekr. S. Jansson, —PG; klubbmästare T. Falk, —1575; övriga ledamöter: G. Sjöstrand, —ASJ, och ing. Ergelius, Munkfors, samt två som utses bland amatörerna i Arvika och Karlskoga.

Förre ordf. —QU avsåg sig återval på grund av sjukdom och avtackades.

Besluts att ett medlemsblad skall utges, dock utan bestämda utgivningsdata. En redaktionskommitté tillsattes.

Arne Alin, SM4GJ

SM5 — Nyköping—Oxelösund

I Nyköping har bildats en radioklubb vid namn NRA (Nyköpings Radio Amatörer) och medlemsantalet är uppe i 25 och det får nog betraktas som ett mycket gott resultat. Förhoppningen är nu, att intresset skall stå sig och att klubben kan föra en livaktig tillvaro. Som ordförande fungerar —RC, sekr. —ACR, lokal QSL-manager —IZ.

—IZ har med sina 100 W lyckats få mycket rara saker, men är eld och lågor för NO kontakt med Vermont, den felande länken till WAS. De sista prefixen för DXCC väntar också på sin dom.

—NC har bytt lägenhet och bor nu i »stadens» brandkårs nya byggnad med ett slangtorn — har tillstånd att sätta upp antenner i massor, men är QRT t. v. Vi Vi hoppas dock få höra him sn.

—NR ingen aning, men har avhörts på 80 mb.

—RC har möblerat om i likriktaren och lyckats få in 60 W. Jagar stater och kämpar med —IZ, men ännu endast 30 wrk. Drömmer om att få litet mera input och har de flesta prylarna.

—ADC ligger tillfälligt i Västerås och kör flitigt på 80 mb med sin QRP-kärna på hela 5 W. Har varit med i marstesten med gott resultat. Han delar sin BC—348 med xyl —1846, som har hört en hel del fina dx-stationer.

—APH har bytt QTH och har inte lyckats få i gång något ännu.

—AJG ligger i lumpen och gästas för närvarande Karlskrona. Pluggar på »stora» certifikatet.

—AOR och —ARR håller på med 2-mb och försöker att få fart på transceiver, så det är bäst att ni ser upp i Stockholm och Norrköping.

—APS är yngst i gänget. Håller på att bygga och hoppas kunna komma i gång snart. Värden har t.o.m. givit sitt tillstånd för antennuppsättning.

—986 bygger för 2 mb-avlyssning av —AOR och —ARR.

—1257 ligger i för C-certet och bygger under tiden på likriktaren.

—1397 lyssnar på sin BC—348 och tränar för C-certet.

—1423 specialtränar för B-certet och samlar på prylar, medan han lyssnar på sin BC.

—1439 lyssnar på en BC utan beat-oscillator — går det bra?

—1454 tränar morse och går in för B-certet. Har byggt en O—v—O och får in en hel del fina saker på alla band. Har lyssnat på ett lokal-QSO mellan två W-stns på 10 mb.

—1463 är flitig lyssnare och rapporterar DX.

—1523 ämnar avlägga prov för C och lyssnar sporadiskt.

—1556 sitter vid sin BC och jagar »villebråd».

—1608 I don't know.

—1754 och —1755 är våra yngsta lyssnare och gå in för lyssnandet med iver. Blir mest SM-stns som rapporteras, men så fort engelskan är inlärd blir det DX också.

73 de —RC.

SM5—LANDSORTEN

avhåller meeting söndagen den 8 maj 1949 i Nyköping. Samling sker vid järnvägsstationen mellan kl. 1100—1200. Program och närmare upplysningar kan erhållas från DL, SM5FH Knut Almroth, Westmangatan 13, Linköping. Tel. 409 01.

Radioklubb i Kisa

SM5—1517, Karl-Erik Johansson i Kisa meddelar att en radioklubb bildats därstädes. Meningen är att så småningom få till stånd en gemensam sändarestation. Två kurser i telegrafi har startats. Den ena av dem för nybörjare. De radiotekniska frågorna komma att studeras gemensamt av båda kurserna under ledning av militära instruktörer.

===== Till salu =====

TRAFIK-RX, hembyggd, 10 rör, HF-steg, 3 MF-steg, 10—130 meter, kr. 200:—, 1 st. 829 B med rörh. 20:—, 2 st. PE 1/80 à 5:—, 3 st. PE 06/40 à 4:—, 3 st. 807 à 4:—, 4 st. AX 50 à 5:—, 1 st. kristallmike 50:—, 1 st. mA-meter 0—1.5 10:—, dito 0—50 mA 10:—, 5 st. nättrafo 2×300 V; 6.3 V; 4 V à 4:—, 1 st. x-tal 3675 kc/s 5:— samt div. mott.-rör (europ. och amerik.), rörhållare, el-lytkond., sildrosslar, vridkond. m.m. Sv. till SM5GF, E. FORSBERG, Hospitalsgatan 29, Norrköping.

DU SOM HAR BYGGT VFO

kan säkert sälja en kristall för 80-m-bandet. Tacksam för svar till SM7AQO, ÅKE THÖRNER, Parkgatan 32, Nässjö.